

Cruce și Înviere

Publicație a Comunității Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice,
Flaminia-Euclide-Roma Nord, Responsabil: Pr. Serafim Vescan Iulian

„Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea, și porțile iadului nu o vor birui. Ție îți voi da cheile împărăției cerurilor; orice vei lega pe pământ, va fi legat și în ceruri, și orice vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat și în ceruri” (Matei 16, 18-19).

CUPRINS ~ INDICE

Învățăături din evoluția istorică a ritului bizantin (I) <i>Insegnamenti tratti dall'evoluzione storica del rito bizantino (I)</i>	3
Act caritativ în Parohia Sfinții Trei Ierarhi, Roma Nord <i>Un atto di beneficenza nella Parrocchia dei Tre Santi Gerarchi, Roma Nord</i>	7
Boboteaza: Sfânta Liturghie la Radio Vatican și în parohia Roma-Nord <i>Epifania: Divina Liturgia presso la Radio Vaticana e la Parrocchia di Roma Nord</i>	8
Hramul Parohiei Roma Nord și Ziua Unirii Moldovei cu Țara Românească <i>La festa patronale della Parrocchia di Roma Nord e il giorno dell'Unione della Moldavia con la Valacchia</i>	12
Steagul românesc în Bazilica și Piața Sfântul Petru din Vatican <i>La bandiera rumena nella Basilica e in Piazza San Pietro in Vaticano</i>	14
Celebrări la Roma cu ocazia Octavei de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor <i>Celebrazioni a Roma in occasione dell'Ottava di Preghiera per l'Unità dei Cristiani</i>	16
Papa Francisc: Să fim atenți, ca Maria, la lipsurile altora <i>Papa Francesco: prestiamo attenzione, come Maria, alle carenze degli altri</i>	17
Riassunto per gli amici italiani <i>Rezumat pentru prietenii italieni</i>	18

Contact: Preot Serafim Vescan Iulian
Parohie și Centrul Român Cultural și Spiritual Bizantin
Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan:
Chiesa di San Valentino Via Germania, nr. 13; 00196, Roma (RM)
Casa Canonică: Via Germania, nr. 13;
00196 Roma (RM), Tel: 3245586937
E-mail: padreserafino2001@yahoo.it sau padreserafino2001@gmail.com

---

Redacție:
Director al revistei și redactor: Pr. Serafim Vescan Iulian
Fotografii: Rocco Mario Polla
Tehnoredactare: Ștefan Munteanu

Învățăături din evoluția istorică a ritului bizantin (I)

Riturile orientale, din care face parte și ritul bizantin, au cunoscut o dezvoltare greu de ilustrat. Anton Baumstark, în al doilea capitol din opera sa monumentală, *Liturgie comparée* vorbește despre legile evoluției liturgice, propunând criterii utile pentru înțelegerea formării și evoluției riturilor orientale.

Iată principiile propuse:

1. De la diversitate la unitate, deci de la o diversitate de texte, de rituri de formule se tinde încet, încet spre o uniformitate rituală.

2. De la sobrietate la bogăție, sau de la simplu la complex.

3. Textele noi, puțin cât de puțin le-au înlocuit pe cele arhaice.

Baumstark zicea că un text este mai vechi pe cât este mai simplu, cât mai puține influențe biblice și doctrinale.

La începutul sec IV (epoca arhaică) erau două mari ramuri liturgice bine diferențiate:

Ramura siro-antiohiană.

Ramura alexandrină.

Din Antiohia această liturghie se extinde în toate locurile unde scaunul patriarhal avea autoritate, având o liturgică caracterizată de un amalgam de elemente semitice și elenistice. Din tradiția liturgică siro-antiohiană se vor desprinde trei liturgii:

1. Liturgia din Antiohia și Ierusalim

2. Liturgia din Mesopotamia și Persia

3. Liturgia bizantină

Mărturiile mai vechi ale tradiției liturgice siro-antiohiene sunt:

- Didaché
- Tradiția Apostolică
- Cateheza Sf. Ioan Gură de Aur
- Predică, Cateheza lui Teodor din Mopsuestia
- Jurnalul Egeriei
- Catehezele mistagogice ale lui Chiril și Ioan din Ierusalim
- Predicile lui Narsai

În aceste două ramuri predomină limba greacă (în părțile Antiochiei, Ierusalim, și Constantinopol) și limba siriacă, fie în dialectul occidental sau oriental, care va rămâne ca limba predominantă în Persia și Mesopotamia.

În cultura antiohiană se formează diverse Anafore (Liturgii):

Liturgia (Anafora) greacă a Sfântul Iacob (sec. IV)

Liturgia siriană a Sfântului Iacob

Liturgia lui Addai și Mari

Liturgia Sfântului Ioan Gură de Aur

Pe cât privește ramura alexandrină avem mai puține documente. Textele patristice alexandriene sunt mai „teologice” și mai puțin „liturgice” decât acelea antiohiene.

Texte patristice foarte importante sunt și Didaché (Didascaliei ale Apostolilor) și Două texte de Sf. Iustin: Prima Apologie și Dialog cu Trifon.

Didaché este o culegere de precepte morale, o descriere a comunității și a regulilor liturgice. Cercetătorii acestor texte zic că ele pot să fie din anii 50-70 sau 70-80, în timp ce culegerea lor ar fi fost făcută între ani 100 și 150.

În ceea ce privește Euharistia, textele sunt influențate de rugăciunile și binecuvântările tradiției iudaice.

Mărturia Sfântului Iustin este foarte importantă căci cuprinde multe particularități. Structura acestei celebrări Euharistice, care se făcea la Roma aproape de anul 150, este în fond cea de la celebrarea liturgică de astăzi.

În ziua soarelui toți aceia care locuiau în oraș sau la sate se adunau într-un singur loc și acolo după timpul disponibil se citeau din memoriile Apostolilor și scrierile profeților. După ce termina de citit, lectorul care prezida lua cuvântul și explica și invita a urma exemplele ilustrate în cele citite. După aceea toți se ridicau în picioare și făceau rugăciuni, iar la sfârșitul acestor rugăciuni, se aduce pâinea și vinul amestecat cu puțină apă, și acela care conducea adunarea, se ruga mult și îi mulțumea lui Dumnezeu, iar poporul exclama: Amin. Era distribuită apoi la fiecare Euharistia, chiar și cei absenți, la care era trimisă prin mijlocirea diaconilor.

În textul Sfântului Iustin sunt prezentate două părți ale celebrării:

Liturgia cuvântului – cu o

lectură din Sfânta Scriptură și un comentariu din partea celui care prezidează.

Liturghia euharistică – prezentarea și oferta Darurilor, rugăciunea făcută de cel care prezidează urmată de gesturile de mulțumire și împărțășania; comuniunea și pentru cei prezenți și pentru cei absenți.

Alte texte importante sunt cele apocrife: Faptele Sfântului Ioan și Faptele Sfântului Toma.

La acestea se mai adaugă în ceea ce privește Rugăciunea Euharistică, Constituția Apostolică și Tradiția Apostolică. Ultimul text, atribuit sfântului Hipolit din Roma (+235), este important pentru că arată organizarea Bisericii la începutul secolului al III-lea, prezentând celebrarea Botezului și a Euharistiei.

Nașterea și dezvoltarea ritului Bizantin

O riginile ritului bizantin, așa cum este el astăzi, ne duce cu privirea în perioada 381-451, când se vorbește prima dată de liturgia constantinopolitană. Pe când predicau în Bizanț episcopi cum ar fi Sf. Grigore de Nazianz (379-381) și în special Sf. Ioan Gură de Aur (398-404). De aici putem cunoaște ecteniile, diferitele rugăciuni, psalmii, predicile, cântările și Euharistia. Ritul Bizantin este de influență antiohiană, și înainte de perioada

Constantinopolitană, mulți clerici din Bizanț veneau din Antiohia, cum ar fi Sf. Ioan Hrisostomul. De la el avem și Anafora, și liturghia care îi poartă numele.

În timpul organizării imperiului, succesorii împăratului Constantin, până la împăratul Teodosie (379-395) și primii episcopi ai Constantinopolului de exemplu Grigore de Nazianz, Ioan Gură de Aur, Nestorie - erau originari din Antiohia sau din Cezarea.

Ritul bizantin își are originile în sec. II-III cum precizează și documentul Didascalia Sfinților Apostoli. La finalul sec al III lea, într-o comunitate siriană de limbă greacă cu o profundă tradiție iudaică, este un studiu important de dezvoltat istoric.

În secolul al IV lea, Didascalia Sfinților Apostoli, o nouă ediție mai dezvoltată din care au ieșit 6 cărți ale Constituțiilor Apostolice. Informațiile lor pot să fie integrate ca și izvoare noi sigure deja amintite. Mai târziu au apărut alte cărți istorice. Deja în sec. VII – VIII cartea Constituțiile Apostolice conține două ritualuri euhologice de interes care nu trebuie trecute cu vederea. A VIII-a carte îi este atribuită lui Hipolit di Roma (între 200-215). Tradiția Apostolică atribuie Didascalia tradiției siriane, a cărei origine s-a pierdut dar s-a putut reconstrui văzând o tradiție latină în parte și alte elemente în partea alexandrină.

În secolul al V-lea, se omitea că în Tradiția apostolică, s-a introdus un manuscris apocrif sirian, Testamentul Domnului, care conține texte liturgice rămase ce se foloseau în Antiochia, Siria orientală, dominate în timpul sec III-IV-lea de influența culturală a Edessei.

Afirmarea ritului bizantin

Primile origini ale ritului bizantin trebuie căutate în uzanțele liturgice din Cezarea Cappadociei și în Antiohia. Fără îndoială, Cezarea, la fel ca și alte biserici asiatică din Pont și din Bitinia, a primit Evanghelia de la Antiohia.

În jurul anilor 450 Biserica din Constantinopol avea achiziționată o preponderență decisivă a situației religioase a liturghiei de rit oriental, păstrând în același timp marile trăsături siriene. Procesul de unificare al riturilor poate fi construit doar sub câteva elemente sporadice rămase. Pentru constantinopolitani, extremele procesului sunt destul de clare. La începutul secolului al V-lea, liturghia constantinopolitană era celebrată doar în interiorul său. Mărturiile arheologice și textele din Grecia, Cappadocia și Pont, demonstrează că Biserica, în aceste regiuni, sub domeniul capitalei, nu folosea același rit. Dar repede a început adoptarea aceluiasi rit al capitalei. Până la finalul primului mileniu, ritul

Marii Biserici din Constantinopol era difuzat pe scară largă.

Între 691-692 canoanele liturgice de la Conciliul Trullan, demonstrează că ritul bizantin era deja destul de unitar în comparație cu diversele practici latine și armene. Odată cu începutul secolului al VII-lea, diversele rituri de influență eclesiastico-culturală, preiau o formă clară ca familie liturgică sau rit.

Cel mai vechi text bizantin este Codicele Barberini 336, din Biblioteca Vaticanului, datând din jurul sec. VIII.

Ritul bizantin a început în jurul sec VII, nu se încheie cu unificarea ritului de la Biserica Mare a Constantinopolului, mai precis în Catedrala Sfânta Sofia. După aceea ritul, se unește cu ritul din Ierusalim, așa cum ritul Romei Antice se unește cu acela din Gallia. Organizându-se pe baze solide religioase și civile ale Constantinopolului, a început o presiune pe alte rituri din Antiochia, Ierusalim, Alexandria că să intre forțat în comunicarea cu ele, pentru ca apoi să-i asimileze de tot.

Dar ele au supraviețuit, cel puțin în parte, în Bisericile schismatice monofizite (iacobini, copti) și monotelite (perși), formându-se înglobând și elemente populare indigene, în timp ce Bisericile Ortodoxe (imperială, melkită) constituite în prevalență din

elementele grece, se strâneau și pe motive politice la ritul din metropola imperială.

În Antiochia Bisericile melkite, adoptă ritul bizantin la începutul secolului VI, cu schisma Iacobinilor și Maroniților, reparându-se definitiv în jurul anului 1000.

Liturghia Sfântului Iacob, deja de mult timp bizantină, înceta complet în sec XIII.

În Alexandria după separarea definitivă de Biserica monofizită coptă de aceea ortodoxă legitimă

(melkită) care s-a întâmplat de la începutul sec al VII-lea, Liturghia locală a Sfântului Marcu pe cât de distrusă de elemente bizantine se pierde la sfârșitul sec al XII-lea. Decade puțin după anul 1203, când Marcu, patriarhul din Alexandria, fiind la Constantinopol, celebrând în propriul rit alături de Teodor al IV lea Balsamon al Antiochiei, a fost convins să îl abandoneze, unindu-se complet cu ritul bizantin.

Va urma....

pr. Serafim Iulian Vescan

Act caritativ în Parohia Sfinții Trei Ierarhi, Roma Nord

Sâmbătă, 17 februarie 2018, cu ocazia începutului Postului Mare, o parte din credinciosii parohiei Roma-Nord, au contribuit la servirea unui pânz pentru săracii și nevoiașii fără adăpost. Acest act

de caritate s-a desfășurat în cadrul Parohiei Sf. Valentin al Villaggio Olimpico, Via Belgio, nr 32.

Precum spune și Sfânta Scriptură, „Căci flămînd am fost și mi-ați dat să mănânc, însetat am fost și mi-ați dat să beau, străin am fost

și m-ați primit” (Matei 25-35), și noi am încercat să urmăm acest exemplu minunat dat de Isus Hristos.

A fost o experiență emoționantă, minunată, văzând persoane din mai multe țări precum: India, Sri Lanka, Africa, România, Ucraina, etc, care au venit să mănânce ca de obicei în fiecare sâmbătă, dar fără să știe că de această dată este pregătit totul de români. Pe lângă persoanele din diferite țări, erau și de diferite religii, dar este important că poarta caritasului este deschisă indiferent cine intră, nu

contează culoarea, naționalitatea, confesiunea, etc.

Pentru masa de prânz s-au gătit sarmale românești, pastă cu ficăței, cozonaci, pentru aproape 70 de persoane. Celor care au cerut pachet și pentru acasă, li s-a dat și pentru masa de seara. După aceste frumoase momente, credincioșii au decis să facem și după Paști acest act de caritate.

„Să nu iubim numai cu vorba, ci cu fapta și adevărul”! (1 In 3, 18)

pr. Serafim Iulian Vescan

Boboteaza: Sfânta Liturghie la Radio Vatican și în parohia Roma- Nord

Sărbătoarea Botezului Domnului este numită în popor și „Boboteaza”, iar în limbaj teologic are și denumirile de Teofanie sau Epifanie (Arătarea Domnului). Sărbătoarea se numește Arătare pentru că, Isus Hristos se arată lumii, fiind botezat

de prorocul Ioan în Râul Iordan. Atunci cerurile s-au deschis și s-a auzit glasul Tatălui Ceresc care spune: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit întru Care am binevoit!”. Și s-a văzut Spiritul Sfânt coborându-se în chip de porumbel peste Isus, deci arătarea Sfintei Treimi.

Cu această ocazie Isus își începe activitatea publică, la vârsta de 30 de ani.

Și în parohia Sfinții Trei Ierarhi, Vasile, Grigore și Ioan, Roma Nord, s-a sărbătorit această mărită sărbătoare la data de 6 ianuarie 2018. Sfânta Liturghie a fost celebrată dimineața la 9:10 (10:10 Ro) la Radio Vatican, la fel ca și precedentele liturghii din data de 31 decembrie 2017 și 1 Ianuarie 2018. În parohia Roma Nord, liturghia a celebrat-o părintele paroh Serafim Iulian Vescan împreună cu diaconul Dan Pisuc, începând cu orele 10:30. Răspunsurile au fost date de către studenții: Vlad Pupăză și Emanuel Gavrilaş, de la Colegiul Pontifical Pio Romeno din Roma, împreună cu credincioșii parohiei. Parintele Serafim a subliniat importanța botezurilor din Sfânta Scriptură sprijinindu-se pe învățăturile Sfântului Ioan Damaschin. Primul botez fiind potopul pentru curmarea păcatului (Fac 7, 17-24), al doilea

fiind trecerea evreilor prin mare și prin nor, căci norul este simbolul spiritului, iar marea al apei (Ieș 13, 22, 1 Cor 10,2), iar al treilea fiind botezul Legii Vechi, numit „tăierea împrejur”, al patrulea fiind botezul lui Ioan, numit botezul pocăinței (Matei 3, 1-11): „Eu vă botez pe voi cu apă, iar Cel ce vine după mine vă va boteza cu Spirit Sfânt și cu foc (Mt 3, 11, Lc 3, 16), toate acestea fiind pregătitoare până la botezul creștin, al nostru, cel de astăzi. Al șaselea este botezul prin pocăință și prin lacrimi, adică Sfânta Spovadă. Al șaptelea fiind cel mai desăvârșit, anume cel prin sânge și mucenicie, martiriu pentru dreapta credință.

Părintele a spus că și noi trebuie să ne coborâm în Iordan, adică în Biserică – fiind casa lui Dumnezeu – și să primim apa cea vie care spală și dă viață, ne îndepărtează de toate relele și înnoiește lumea.

La finalul Sfintei Liturghii, conform tradiției, credincioșii împreună cu preotul și diaconul au ieșit afară, unde s-a făcut sfințirea mare a apei, după care credincioșii au putut lua din aceasta pentru a duce fiecare la casele lor. Părintele a anunțat Ziua Mondială

a migranților din 14 ianuarie și a împărțit bilete pentru a participa împreună cu toți migranții din dieceza din Roma la Sfânta Liturghie în Basilica San Pietro, împreună cu Sfântul Părinte Papa. Al doilea anunt fiind pentru data de 28 ianuarie când vom sărbătorii Hramul parohiei noastre.

În cele din urmă, programul s-a încheiat cu o frumoasă agapă fraternă cu toți cei prezenți.

pr. Serafim Iulian Vescan

Hramul Parohiei Roma Nord și Ziua Unirii Moldovei cu Țara Românească

Parohia greco-catolică Roma-Nord, a sărbătorit duminică 28 ianuarie 2018, Hramul Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan, dar și Ziua Micii Uniri. Sărbătoarea a început cu o Sfântă Liturghie

celebrată de pr. Ioan Pop, coordonator național, împreună cu pr. paroh Serafim Iulian Vescan, și diaconul Dan Pisuc. Răspunsurile au fost date de 3 seminariști de la Colegiul Pio Romeno: Emanuel Găvrilaș, Mihai Gatea, Antoniu.

La momentul predicii, părintele Ioan Pop a ținut un cuvânt de învățătura pe marginea Evangheliei Vameșului și a fariseului.

După încheierea Sfintei Liturghii s-a celebrat și un parastas. Prima parte a zilei s-a încheiat cu mulțumirile părintelui paroh și cu un mic discurs din partea Ambasadorului pe lângă Sfântul Scaun Liviu Petru Zăpârțan, care a subliniat faptul că este foarte important să trăim unitatea în diversitate și diversitatea în unitate. A luat cuvântul și mons.

Pierpaolo Felicolo, directorul biroului pentru emigranții din Roma. Ne-am bucurat să avem în mijlocul nostru și un reprezentant din partea Ambasadei României, pe domnul consul Ionuț Florin

Urs, Maurizio Esposito împreună cu Jaime Trujillo reprezentanți de la Primăria din Roma, jurnaliștii Elena Postelnicu și Frederico Carabetta, actorul Claudio Alfonsi, Cristea Rares președintele Federației Asociațiilor din Italia.

Partea a doua a zilei a început cu o masă bogată tradițională

românească, pentru toți cei prezenți, după care a urmat un program artistic cultural care s-a desfășurat în teatrul parohiei cu ocazia Unirii Moldovei cu Țara Românească, moment sărbătorit pe data de 24 ianuarie. În curtea teatrului, toată comunitatea împreună cu Domnul Ambasador, domnul Consul, am jucat Hora Unirii. Programul a continuat apoi cu dansuri, cântece,

poezii, veselie și voie bună. Pe scenă au evoluat artiști care cântă muzică populară, precum grupul Arțăraș, Creț Dănuț, Nae Leonard, Fabrizio Rici, Mărioara Tescaș, Cornel Spînu. A fost prezentată și sceneta cu Ocaua lui Cuza. Printre invitații noștri s-au numărat și Digi Mobile, Oriflame, programul Tv Romit.

pr. Serafim Iulian Vescan

Steagul românesc în Bazilica și Piața Sfântul Petru din Vatican

Duminică, 14 ianuarie, s-a celebrat Ziua Mondială a Migranților și Refugiaților. În această zi în bazilica „Sfântul Petru” din Vatican, Sfântul Părinte Papa Francisc a celebrat o sfântă Liturghie unde au fost invitați să participe toți imigranții și refugiații prezenți în Dieceza de Roma. Au participat

peste 10.000 de persoane, și au concelebrat aproape 300 de preoți și episcopi. Comunitatea greco-catolică română a fost reprezentată de pr. Daniel Vereș și pr. Serafim Iulian Vescan, parohul comunității Sfinții Trei Ierarhi din Roma Nord, împreună cu aproape 200 de persoane. Doi diaconi români, romano-catolici au slujit la Altar

împreună cu Sfântul Părinte. Înainte de începerea Sfintei Slujbe, alături de ceilalți 48 de capelani de la Roma, l-am așteptat în fața statuii Pieta de la intrarea în bazilică pe papa Francisc. Astfel am avut ocazia să-L întâlnim personal și să îi reinnoim invitația de a vizita România.

Împreună cu celelalte steaguri naționale, și tricolorul românesc a fluturat în catedrala „Sfântul Petru”, precum și în Piața din Cetatea Eternă. Emigranții de pe toate continentele s-au simțit în biserică că și acasă, vorbind în limba lor și astfel au vorbit în limba bisericii universale.

Cuvintele Papei din predică au atins inimile tuturor cu o mare intensitate, chiar dacă au fost simple, dar pe înțelesul tuturor,

simțindu-se în barca lui Petru. Astfel cântările și rugăciunile în diferite limbi și culturi, au oglindit respectul de diversitate și ospitalitate arătate celui care bate la ușă și cere ajutor. Papa Francisc a lansat un apel la ospitalitate căci toți sunt frații noștri, și Isus este prezent în toți săracii și refugiații. La sfârșitul predicii, Papa ne-a încredințat pe toți Preasfintei Fecioare Maria „speranța tuturor migranților și refugiaților din lume”.

La Angelus Papa a anunțat că Ziua Mondială a Migranților și Refugiatului va fi celebrată în a doua duminică din septembrie.

pr. Serafim Iulian Vescan

Celebrări la Roma cu ocazia Octavei de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor

Colegiul Pontifical “Pio Romeno” a celebrat, împreună cu întreaga lume creștină, în intervalul 18-25 ianuarie 2018, „Octava de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor”.

Tema Octavei din acest an este: „Dreapta Ta, Doamne, s-a gloriificat prin putere” (Ex 15,6).

Deschiderea Săptămânii de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor a avut loc în ziua de 20 ianuarie în biserica Santa Maria in Via Lata, unde s-a celebrat o Sfântă Liturghie în rit bizantin, prezidată de pr. dr. Gabriel Bubo, Rectorul Colegiului Pontifical “Pio Romeno”. Răspunsurile au fost date de studenții Colegiului “Pio Romeno”.

În seara zilei de 21 ianuarie 2018, un grup de alumni ai Colegiului Pontifical “Pio Romeno”, împreună cu pr. rector Gabriel Bubo, au participat la un moment de rugăciune pentru unitate în biserica ortodoxă “Sfântul Pantelimon”, din Roma.

Al treilea moment din cadrul Săptămânii de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor, a avut loc la 24 ianuarie în biserica San Vitale, unde a avut loc un oficiu ce a constat din:

actul penitențial, citirea și explicarea cuvântului lui Dumnezeu, rugăciuni și cântece pentru unitatea creștinilor. Celebrarea a fost prezidată de pr. Isidor Iacovici, parohul locului.

Au participat studenți de la Colegiul Pio Romeno, preoți greco-catolici și romano-catolici din Roma, credincioși români catolici de ambele rituri, credincioși ortodocși, ambasadorii României pe lângă Sfântul Scaun și statul italian, dl. Liviu-Petru Zăpârțan, respectiv dl. George Bologan. Din partea Episcopiei Ortodoxe Române din Italia, a participat pr. Atanasie, vicar eparhial.

Încheierea Săptămânii de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor a avut loc în parohia „Gran Madre di Dio” a Ponte Milvio, Roma, la invitația mons. Luigi Storto, parohul locului, cu celebrarea Sfintei Liturghii în ritul bizantin. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de un grup de studenți de la Colegiul „Pio Romeno”.

***

Începând din anul 1968, bisericile creștine din întreaga lume celebrează la începutul fiecărui an, pe parcursul a opt zile, în perioada 18-25 ianuarie, o „Săptămână de rugăciune pentru unitatea creștinilor”, pe baza textelor elaborate în colaborare de către Comisia „Credință și Constituție” a Consiliului Ecumenic al Bisericilor și Consiliul Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor. În

fiecare an, pregătirea textelor ce însoțesc celebrările ecumenice este încredințat unui grup dintr-o țară diferită.

Textul propus anul acesta 2018 de către de către comunitățile creștine din Caraibe, spre meditare, rugăciune și încurajare vrea să ne transmită nouă, celor de astăzi, îndurerați de ruperea unității Bisericii, că Dumnezeu va birui în curând peste toți dușmanii unității, așa cum a biruit peste armatele lui faraon, încându-le în mare, nu fără aportul nostru, “bucățița de lemn care îndulcește”, și atunci noi vom cânta împreună cu toți cei eliberați: “Dreapta ta, Doamne, s-a glori-ficat prin putere” (Ex 15,6).

Raimondo-Mario Rupp

sursă: www.pioromeno.com

Papa Francisc: Să fim atenți, ca Maria, la lipsurile altora

18.01.2018, Iquique, Chile

„**C**a Maria, la Cana, să încercăm să învățăm să fim atenți în piețele noastre și în satele noastre să îi recunoaștem pe cei care au o viață

‘încetă’; care au pierdut – sau li s-au furat – motivațiile pentru a celebra. Și să nu ne fie frică să ne ridicăm glasurile pentru a spune: ‘Nu au vin’. [...] Să fim atenți la toate situațiile de nedreptate și la noile forme de exploatare care expun pe atâția frați să piardă bucuria sărbătorii. Să fim atenți în fața lipsei locurilor de muncă ce distruge vieți și familii. Să fim atenți la cei care profită de iregularitatea multor migranți, pentru că nu cunosc limba sau nu au documentele în regulă. Să fim atenți la lipsa de casă, pământ și loc de muncă a atâtor familii. Și ca Maria să spunem: nu au vin.”

sursă: www.catholica.ro

RIASSUNTO PER GLI AMICI ITALIANI

I riti orientali, di cui anche il rito bizantino, hanno conosciuto uno sviluppo difficilmente illustrabile. Anton Baumstark, nel secondo capitolo della sua opera monumentale, *Liturgie comparée* parla delle leggi dell'evoluzione liturgica, proponendo criteri utili per comprendere la formazione e l'evoluzione dei riti orientali.

Seguendo questa metodologia, p. Serafim ci aiuta a viaggiare con la mente nei luoghi e nei tempi dove è nata la liturgia bizantina. La serie di articoli liturgici che comincia in questo numero del nostro bimensile, verrà continuata nei numeri successivi.

Il 17 febbraio 2018, in occasione dell'inizio della Grande Quaresima, una parte dei fedeli della parrocchia di Roma-Nord ha contribuito a servire un pranzo per i poveri e bisognosi senza tetto. Questo atto di beneficenza ha avuto luogo nella Parrocchia di San Valentino del Villaggio Olimpico, in Via Belgio, n. 32.

Nella Parrocchia dei Tre Gerarchi, Basilio, Gregorio e Giovanni, Roma Nord, la festa dell'Epifania del Signore è stata celebrata il 6 gennaio, come d'usanza, nella nostra Chiesa. Alle 9:10, padre Serafim ha celebrato la Divina Liturgia nella capella della Radio Vaticana, per poi celebrare nella parrocchia di Roma Nord insieme al diacono Dan Pisuc, a partire dalle 10:30. Le risposte sono state fornite dagli studenti: Vlad Pupăză ed Emanuel Gavrilas, del Pontificio Collegio Pio Romeno di Roma, insieme ai fedeli della parrocchia. Nell'omelia padre Serafim ha sottolineato l'importanza dei battesimi nella Sacra Scrittura, appoggiandosi sugli insegnamenti di San Giovanni Damasceno.

La festa patronale della Parrocchia greco-cattolica di Roma-Nord, celebrata Domenica 28 Gennaio 2018, abbiamo festeggiato I Tre Santi Gerarchi: Basilio, Gregorio e Giovanni, e La Giornata dell'Unione della Moldavia con la Valacchia. La celebrazione è iniziata con la Divina Liturgia celebrata da padre Ioan Pop, coordinatore nazionale insieme al parroco, padre Serafim Iulian Vescan, e al diacono Dan Pisuc. Le risposte sono state date da tre seminaristi del Pontificio Collegio Pio Romeno: Emanuel Gavrilas Mihai Gatea, Antoniu. A l'omelia, padre Ioan Pop ha parlato della parabola evangelica del pubblicano e del fariseo. La prima parte della giornata si è conclusa con

i ringraziamenti parroco con un breve discorso dal Ambasciatore presso la Santa Sede, Liviu Petru Zăpârțan, che ha sottolineato che è molto importante vivere l'unità nella diversità e diversità nell'unità. Ha preso la parola anche il mons. Pierpaolo Felicolo, responsabile dell'Ufficio per i Migranti a Roma.

La seconda parte della giornata è iniziata con un pasto secondo la tradizione romena, seguito da una rappresentazione artistica che si è tenuta nel Teatro della Parrocchia, in occasione dell'unificazione della Moldavia e il Paese rumeno, quando celebrata il 24 gennaio.

Il 14 gennaio, si celebra la Giornata Mondiale del Migrante e del Rifugiato. In questo giorno, Papa Francesco ha celebrato una Messa alla Basilica di San Pietro in Vaticano, alla quale sono stati invitati a partecipare tutti gli immigrati e rifugiati presenti nella Diocesi di Roma. Hanno partecipato oltre 10.000 persone, e hanno concelebrato circa 300 sacerdoti e vescovi. La comunità greco-cattolica rumena è stata rappresentata dal p. Daniel Veres e p. Serafim Iulian Vescan, parroco della Parrocchia I tre Santi Gerarchi Roma Nord, con quasi 200 persone.

Il Pontificio Collegio „Pio Romeno” ha celebrato, insieme a tutto il mondo cristiano, dal 18 al 25 gennaio 2018, l'„Ottava di preghiera per l'unità dei cristiani”.

Il tema di Ottava di quest'anno è: „Il tuo diritto, Signore, è stato glorificato dal potere” (Es 15: 6).

Papa Francesco: „Come Maria a Cana, cerchiamo di imparare ad essere attenti nelle nostre piazze e nei nostri villaggi e riconoscere coloro che hanno una vita “annacquata”; che hanno perso – o ne sono stati derubati – le ragioni per celebrare. E non abbiamo paura di alzare le nostre voci per dire: «Non hanno vino». [...] Siamo attenti a tutte le situazioni di ingiustizia e alle nuove forme di sfruttamento che espongono tanti fratelli a perdere la gioia della festa. Siamo attenti di fronte alla precarizzazione del lavoro che distrugge vite e famiglie. Siamo attenti a quelli che approfittano dell'irregolarità di molti migranti, perché non conoscono la lingua o non hanno i documenti in regola. Siamo attenti alla mancanza di casa, terra e lavoro di tante famiglie. E come Maria diciamo: non hanno vino” (18.01.2018, Iquique, Chile).

**PROGRAMUL PAROHIEI ȘI ASOCIAȚIEI
CENTRUL CULTURAL ROMÂN ȘI SPIRITUAL BIZANTIN
SFÎNȚII TREI IERARHI VASILE, GRIGORE ȘI IOAN**

**Duminica celebrările se fac la Institutul Surorilor din
Via Flaminia 353; 00176 Roma:**

- 9:00 - 10:00 - Utrenie sau Acatist;
- 10:00 - 12:00 - Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie;
- 12:00 - 13:00 - Parastase și alte rugăciuni;
- Spovedanii - în timpul Utreniei și după Sfânta Liturghie;
- Sfântul maslu - în prima Duminică din fiecare lună, la orele 12

**În timpul săptămânii, în fiecare zi, se celebrează în parohia San
Valentino - via Germania, nr. 13:**

- 8:30 - 9:30 - Spovedanii
- 9:30 - 10:20 - Sfânta liturghie
- Joi, 16:00 - 17:00 - slujba Paraclisului

**Alte activități ale Parohiei și Centrului Român Cultural și
Spiritual Bizantin Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan:**

- Conferințe pe teme de actualitate spre folosul Credincioșilor
- Cateheză cu tinerii și pregătire pentru Sfânta Împărtășanie solemnă Cateheză pentru Sacramentul Botezului și a Căsătoriei
- Pelerinaje religioase pe meleagurile Italiei

**Știri din viața Parohiei și Centrului Român Cultural și Spiritual
Bizantin Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan găsiți la adresa:**

www.bru-italia.eu — Roma Nord

